

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 15. Canones de Matrimonio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV. quod manus videantur habere pollutas

A. C. 374. Idem de veneficio, & Magia, quod de Homicidio statuitur. Qui sepulchrum ef-

c. 65.

c. 66.

regerit, decem annis pœnitentiam agat, sicut ille, qui homicidium non voluntarium commisit.

§. XV.

Canones de Matrimonio.

c. 58.

c. 34.

Pro adulterio quindecim annorum pœnitentia præscribitur; reus erit annis quatuor inter flentes, quinque inter auditores, quatuor inter prostratos, duobus inter stantes. Mulieres adulteræ pœnitentiam publicam non subeant, propter periculum ne pœna capitis puniantur, (*) sed Communione privabuntur, donec tempus suæ pœnitentiæ completum fuerit, & tempore orationis stabunt. Maritus

c. 21.

peccans cum fœmina soluta, non punitur, ut adulter. Itaque hoc crimen in viro, & in muliere non æqualiter punitur. Mulier maritum adulterum dimittere non potest, Maritus uxorem dimittat. *Nemo facile, inquit S. Basilius: hujus diversitatis rationem reddet, sed ita more introductum est.* Pro fornicatione qua-

c. 22. 80.

tuor annorum pœnitentia injungitur, nempe

(*) Interpres Protestans hoc reddidit: aus Furcht, sie möchten von dem Volke gerödet werden. Qualis versio! alios errores prætere-

nempe in singulis pœnitentiæ gradibus uno anno sint. Non licebat mulieri a Marito discedere nec propter ejus crudelitatem, aut dissipationem bonorum, aut adulterium, aut Religionis diversitatem, saltem alteri nubere prohibebatur; at Marito derelicto indulgebatur aliam accipere, & quam duxisset, non censebatur adultera; imo si ignorans ei nupsisset, & ipse secunda dimissa, primæ fuisset reconciliatus, hæc alium maritum accipere poterat. *Ecclesia Orientalis hodieque hunc morem servat, atque marito, qui uxorem ob adulterium dimisit, alteram, ea vivente, ducere indulget; Ecclesia Occidentalis semper strictiorem Disciplinam servavit, tenetque vinculum conjugale sola morte solvi posse; interim usum Orientalium tolerat, & non condemnat. Maritus, qui uxorem legitimam dimiserit, & aliam duxerit, adulter judicabatur, tamen pœnitentia non ultra septem annos imponebatur. Mulier, quæ Marito absente nubit, antequam certum testimonium de ejus morte acceperit, adultera est. Hæc regula uxores militum tangit, quæ tamen eo magis indulgentiam merentur, quo pronius credere est, milites fuisse in bello occisos.*

Secundas nuptias ineuntes ad pœnitentiam tenebantur, secundum aliquos unius anni, secundum alios annorum

Ff 4 duorum;

Sæculum IV.
A. C. 374.

c. 9.

c. 48.

c. 351.

c. 46.

*Pallav. hist.
Conc. Trid.
lib. XXII.
c. 4. n. 27.*

c. 77.

c. 31.

c. 36.

c. 4.

c. 2. 53.

Sæculum IV. duorum; tertio nubentes tribus aut quatuor annis pœnitere jubebantur; *apud nos*, inquit S. Basilius: *mos est, ut tertio nubentes quinque annis separemus.* Hac separatio tamen non erat proprie pœnitentia publica. Quod pertinet ad Polygamiam, crimen belluinum, & humano generi probrosum videbatur; qui illud commiserant, uno anno inter flentes & tribus inter prostratos esse tenebantur; sub hac Polygamia aliqui quartas nuptias & ultra intelligunt. Fornicationes nequidem matrimonii initium sunt; hinc præstat, tales, qui ita coierunt, separari; tamen si affectus sit sincerus, & vehementer ad evitandum majus malum, videtur esse indulgendum, ut matrimonium ineant; pœnitentiam autem fornicationi præscriptam subeant. Matrimonia incestuosa eo modo, quo adulteria, puniuntur; at S. Basilius incestum reputat, si quis duas sorores unam post alteram ducat; de hac materia scripsit epistolam ad Diodorum Presbyterum Antiochenum, postea Episcopum Tarsensem, ubi dicit, consuetudinem, cui inest vis legis, invaluisse, ut qui ejusmodi matrimonium iniissent, separarentur, & nisi obediverint, in Ecclesiam non esse admittendos. Deinde explicat legem Mosaicam, cujus auctoritate aliqui ejusmodi matrimonium licitum dicere contendebant. Jam antea Concilium Neo-

A. C. 374.

v. Theod.

stud. lib. I.

ep. 50.

can. 50.

c. 80.

c. 26.

c. 25.

c. 68.

Epist. 197.

ad Diod. c.

40. 42.

Deut. 25. 5.

Cont. Neoc.

c. 2.

Neo-

Neocæsariense matrimonium mulieris, Sæculum IV.
 duobus fratribus nubentis, condemnave- A. C. 374.
 rat. Hic potestas Ecclesiæ de valore ma-
 trimonii disponentis dispicitur. Matrimo-
 nium hominum, qui sui juris non sunt,
 id est, mancipii, filii familias, absque Do-
 mini, vel Patris consensu nullum est. S. Basilii
 Raptor, antequam raptam libertati red- Canones.
 dat, ad pœnitentiam non admittatur; c. 22.
 postea eam ducere poterit, si accedat
 consensus eorum, quorum arbitrio sub- c. 38.
 est. Puella, quæ seduci se passa est, ob-
 tento Parentum consensu, tribus annis
 pœnitentiam aget. Quæ vim passa est,
 nulli pœnæ subditur.

Presbyter, qui ante suam ordinatio- c. 27.
 nem per ignorantiam matrimonium ille-
 gitimum contraxit, non nisi honore ses-
 sionis præcedet, omnes autem functiones
 ei interdiciantur, cum alios jam sanctifi-
 care non possit. Si Diaconus post susce- c. 3.
 ptum ordinem fornicetur, suis functioni- c. 32. 51.
 bus prohibebitur, & ad statum laicorum 69. 70.
 redigetur, nulla alia imposita pœna. Hæc Can. Apost.
 regula antiqua observabatur, ut Clerici 25.
 depositi non subirent publicam pœniten-
 tiam, ne bis puniri viderentur; præterea
 laici post peractam pœnitentiam restitu-
 bantur, at in Clericis depositionis pœna e-
 rat perpetua. Attamen qui peccata carnis
 commisit, laboret, & carnem suam mor-
 tificet, si serio malo suo remedium quæ-
 rat,

Ff 5

rat,

Sæculum IV.
A. C. 374.

c. 44.

c. 18.

rat, quamvis consuetudine ad pœnitentiam canonicam non obligetur. *Utrumque*, inquit S. Basilius: *nos scire oportet, quid perfectionis sit, & quid consuetudinis, & ea solum, quæ consuetudinis sunt, illis adhibere, qui perfectionem attingere non possunt.* Diaconissis, quæ corpus suum Deo consecraverant, non ultra licebat habere cum viro commercium. Si cum Pagano peccassent, excommunicabantur, & non nisi post septem annorum pœnitentiam recipiebantur. Virgines post professionem lapsæ pro more antiquo post unum annum, sicut bigami, recipiebantur; at S. Basilio videtur, jam postquam Ecclesia aucta est, & numerus Virginum crevit, majori rigore utendum, & Virginem lapsam eo loco, quo adulteras, esse habendam. Requirit ætatem, ut talis lapsa plena libertate, & ætate matura professionem Virginitatis ediderit, (*) id est, decimo sexto, vel decimo septimo anno completo, postquam diu expectasset, suscipi petiisset, & fuerit examinata; *plures enim sunt, inquit, quæ ante ætatem requisitam ob causas temporales a parentibus præsentantur.* Hæc S. Basilius opinio omnino notatu digna est, partim ob ætatem requisitam puellarum

(*) Quid ad hæc Protestantes, damnantes Vota?

profitentium, partim quod dicat, Fide-
 lium numerum in Ecclesia a suo principio
 illuc usque excrevisse, & longissime ab-
 sit, ut credat, ob Christianorum multi-
 tudinem quidquam de veteri Disciplina
 esse relaxandum. Monachi tunc tempo-
 ris necdum expresse continentiam profi-
 tebantur, at S. Basilius existimat, expedi-
 re, ut ad eam professionem edendam ob-
 ligentur imposterum, (*) & sic, si eam
 violaverint, ad subeundam fornicationis
 pœnam subijciantur. Puellæ, quæ pro-
 fessionem Virginitatis emiserant, cum es-
 sent hæreticæ, & deinde matrimonium
 inierant, non puniebantur, & generatim
 pro peccatis, ante susceptum baptismum
 commissis, etiam Catechumenorum, pœ-
 nitentia Canonica non imponebatur;
 nam

(*) Anonymus I. ad hunc locum dicit; secun-
 dam partem assertionis clare in Canone conti-
 neri, nempe S. Basilium sentire, Monachos ad
 professionem Castitatis esse obligandos, at non
 primam, nempe viros non expresse sicut fami-
 nas continentiam fuisse professos, & adjungit idem
 Anonymus, se non videre, quod Assertio prima
 ex secunda possit inferri. Mihi autem videtur
 omnino esse inferenda. Ut quid enim S. Basilius
 hanc Professionem credidisset esse inducendam,
 nisi quod prius non existeret. Hodieque Profes-
 sio Religiosa in Ordine S. P. Benedicti promissio-
 nem servandæ Castitatis tantum tacite comple-
 titur; sed aliunde inducta est obligatio.

Sæculum IV.
 A. C. 374.

c. 19.

c. 20.

Sæculum IV.

A. C. 374.

c. 6.

nam hic sermo est de hæreticis, quorum
baptismus, ut ante dictum est, erat nul-
lus. Conjunctiones personarum Deo
consecratarum pro fornicariis habeban-
tur, & separari jubebantur; S. Basilius
has personas vocat canonicas, quæ sunt
Clericos, & Monachos comprehendit.

c. 62. 63. Peccata contra naturam puniuntur scilicet
c. 67. 75. adulterium. Incestus fratris, & sororis
undecim annorum pœnitentia expiabi-
tur; nempe reus tribus annis erit in or-
dine flentium, tribus aliis in ordine au-
dientium, tribus prostratorum, & duo-
bus stantium, universim annis undecim

c. 79. 76. Idem pro peccato cum privigna statui-
tur.

§. XVI.

Alii Canones.

c. 73. **A**postata, qui JESU Christo renunciavit
tota vita sua in ordine flentium de-
rabit; at ante mortem pœnitentia ei
concedetur, (*) & cum fiducia in Deo
Misericordiam Communio præbebitur.

c. 81. **Q**ui in Barbarorum incursione, per Deum
juraverint, aut carnes immolatas manduca-
verint, pœnitentiam agent tempore
breviori, aut longiori, nempe pro meritis
suis.

(*) Hic sub voce Pœnitentiæ Absolutio secretæ
videtur accipienda; quæ enim alia Pœnitentia
ei fuisset ante mortem tribuenda, qui tota vita sua
inter Flentes pœnitentiam sustinuerat?